

Z. Br.

Kanadyjskie sanie z XIX w.

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 10/3, 452

1965

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W CZASOPISMACH ZAGRANICZNYCH O HISTORII TECHNIKI MORSKIEJ

„The American Neptune“, wydawany w Salem (Massachusetts) amerykański kwartalnik poświęcony historii morskiej (związany z tamtejszym Peabody Museum), w nrze 1/1964 umieścił artykuł *The Great Experiment: Hunter's Horizontal Wheel* Clarka G. Reynoldsa (specjalisty w nieco innym zakresie: w historii lotnictwa marynarki). Przedstawia on wynalezienie i zastosowanie do napędu okrętów koła łopatkowego na osi pionowej umieszczonego pod dnem śródokręcia parowca. Pędnik ten opatentował w 1841 r. oficer amerykańskiej marynarki wojennej William W. Hunter (1802—1892). W tymże roku pędnik ten zastosowano eksperymentalnie na specjalnie w tym celu zbudowanym drewnianym parowcu „Germ“. Do artykułu dołączone jest (opracowane przez A. C. Browna) zestawienie wszystkich amerykańskich parowców, na których zainstalowane było koło Huntera; zestawienie to zawiera m.in. główne parametry techniczne statków.

W nrze 2/1964 tegoż kwartalnika Josip Luetić z Muzeum Morskiego w Dubrowniku ogłosił artykuł *Captain Basi Ivanković, Painter of Mediterranean Sailing Vessels*. Płótna marynarza-malarza B. Ivankovicia przedstawiają pierwszorzędny materiał do historii okrętów XIX w.²³

W nrze 9—10/1964 miesięcznika „Pomorstvo“ znajduje się artykuł V. Medanicia, stanowiący rys historyczny Wyższej Szkoły Morskiej w Rijeci (*Viša pomorska škola u Rijeci*). W minionym 15-leciu szkołę tę opuściło prawie 1000 absolwentów, w tym z Wydziału Nawigacyjnego ponad 400, a z Wydziału Budownictwa Okrętowego 226. Piętnastu latom pracy tej szkoły poświęcony jest też artykuł V. Marušicia w nrze 11—12/1964 „Pomorstva“.

W 1939 r. rozpoczął pracę statek szkolny „Leventina“ szwajcarskiego przedsiębiorstwa żeglugowego „Schweizerischen Reederei“ w Bazylei. Z okazji 25-lecia tego statku w nrze 6/1964 bazylejskiego miesięcznika „Strom und See“ ukazał się rys historyczny szkolenia na nim (*25 Jahre Schulschiff „Leventina“ in Basel*).

W nrze 1/1963 „Quarterly Transactions of The Royal Institution of Naval Architects“ zamieszczono referat P. G. Martina *The Development of Shipbuilding in Cork Harbour*, przedstawiony na zebraniu Royal Institution of Naval Architects w czerwcu 1962 r. w Dublinie. Referat przedstawia dzieje budownictwa okrętowego i remontów statków w południowoirlandzkim porcie Carraig (ang. Cork) od lat czterdziestych XIX w. ze szczególnym uwzględnieniem stoczni Rushbrooke'a założonej w 1854 r.

Z. Br.

KANADYJSKIE SANIE Z XIX W.

W nrze 3/1964 miesięcznika „Canadian Geographical Journal“ ukazał się artykuł Harolda Pfeiffera *In days of the „carriage trade“*, poświęcony produkowanym w Kanadzie w ubiegłym wieku saniom do przewozu ludzi. Reprodukowane w artykule fotografie przedstawiają sanie pasażerskie różnych typów znajdujące się w National Museum of Canada, a rysunki, głównie ze zbiorów Public Archives of Canada, przedstawiają także sanie towarowe.

Z. Br.

²³ Por. w niniejszym numerze recenzję z wydawnictwa *Pomorski zbornik*, s. 374.